

บทคัดย่อ

T 162538

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ : ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพของผู้สูงอายุ
ในตำบลโคกนาค อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา

ชื่อผู้เขียน : นางสาวบุศยรา นาคลำภา

ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชา : คหกรรมศาสตร์เพื่อพัฒนาชุมชน

ปีการศึกษา : 2546

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์:

1. รองศาสตราจารย์อนุกุล พลศิริ ประธานกรรมการ
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์จารี ทองคำลิ่ง
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วรนุช แหยมแสง

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาพฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพของผู้สูงอายุในตำบลโคกนาค อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา (2) เปรียบเทียบพฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพของผู้สูงอายุระหว่างผู้ที่มีเพศ สถานภาพสมรส และอาชีพ ที่แตกต่างกัน (3) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพของผู้สูงอายุ (ด้านอาหาร และโภชนาการ ด้านการออกกำลังกาย ด้านความรับผิดชอบต่อสุขภาพของตนเอง และพฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพโดยรวม) กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้สูงอายุ จำนวน 300 คน ซึ่งได้จากการสุ่มแบบหลายขั้น การเก็บข้อมูลใช้วิธีการสัมภาษณ์ผู้สูงอายุ ด้วยแบบสัมภาษณ์ 6 ส่วน คือ (1) แบบสัมภาษณ์ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคลของผู้สูงอายุ (2) แบบสัมภาษณ์ความรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพ ($r_{tt} = 0.74$) (3) แบบสัมภาษณ์ความเชื่อเกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพ ($r_{tt} = 0.73$) (4) แบบสัมภาษณ์การเข้าถึงสถานที่ต่าง ๆ เพื่อการส่งเสริมสุขภาพ ($r_{tt} = 0.75$) (5) แบบสัมภาษณ์การได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากบุคคลต่าง ๆ ($r_{tt} = 0.95$) และ (6) แบบสัมภาษณ์พฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพของผู้สูงอายุ ($r_{tt} = 0.84$)

T 162538

เก็บรวบรวมข้อมูล ระหว่าง วันที่ 25 กรกฎาคม-15 สิงหาคม พ.ศ. 2545 วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นคอน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้สูงอายุมีพฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพด้านอาหารและโภชนาการ ด้านความรับผิดชอบต่อสุขภาพของตนเอง และโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น พฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพ ด้านการออกกำลังกาย ผู้สูงอายุมีพฤติกรรมอยู่ในระดับน้อย

2. ผู้สูงอายุที่มี เพศ สถานภาพสมรส และอาชีพ ที่แตกต่างกัน มีพฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพของผู้สูงอายุ ได้แก่ อายุ รายรับ ความรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพ ความเชื่อเกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพ การเข้าถึง สถานที่ต่าง ๆ เพื่อการส่งเสริมสุขภาพ การได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากบุคคลภายในครอบครัว และการได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากบุคคลภายนอกครอบครัว ซึ่งปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้ สามารถร่วมกันอธิบายการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพของผู้สูงอายุด้านอาหารและโภชนาการ ด้านการออกกำลังกาย ด้านความรับผิดชอบต่อสุขภาพของตนเอง และพฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพโดยรวม ได้ร้อยละ 5.30, 21.70, 39.10 และ 30.30 ตามลำดับ ยกเว้น ระดับการศึกษา ไม่ส่งผลต่อพฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพของผู้สูงอายุ

ABSTRACT

TE 162538

Thesis Title : Factors Affecting the Health Promoting Behavior of
the Elderly in Tambon Tanot, Amphoe Non Sung,
Nakhon Ratchasima Province

Student's Name : Miss Budsara Naklampa

Degree Sought : Master of Arts

Major : Home Economics for Community Development

Academic Year : 2003

Advisory Committee :

1. Assoc. Prof. Anukool Polsiri Chairperson
2. Asst. Prof. Jaree Thongtumluing
3. Asst. Prof. Dr. Woranuch Yamsaeng

The purposes of the research were to examine the health promoting behavior of the elderly in Tambon Tanot, Amphoe Non Sung, Nakhon Ratchasima province, to compare such health promoting behavior of the elderly with different gender, marital status, and occupation, and to identify factors affecting their health promoting behavior (in food and nutrition, physical activity, health responsibility, and overall health promoting behavior). A sample of 300 elderly was selected by multistage random sampling. Data collection was done with an interview using a six-part questionnaire concerning (1) their demographic information, (2) their

TE 162538

knowledge of the health promotion ($r_u = 0.74$), (3) belief in the health promotion ($r_u = 0.73$), (4) accessibility to health promoting services ($r_u = 0.75$), (5) social support ($r_u = 0.95$), and (6) their own health promoting behavior ($r_u = 0.84$). The data were collected from 25 July to 15 August 2002. Statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, and stepwise multiple regression analysis.

The results of the research showed the following:

1. The elderly exhibited moderate level of health promoting behavior in food and nutrition, health responsibility, and overall health promoting behavior, with low level of health promoting behavior in physical activity.
2. The elderly differing in gender, marital status, and occupation showed different health promoting behaviors with statistical significance.
3. The factors which consisted of age, income, knowledge of the health promotion, belief in the health promotion, accessibility to health promoting services, social support from family members, and social support from people who were not family members affected the health promoting behavior of the elderly. Together they could explain the change in the elderly's health promoting behavior for approximately 5.30, 21.70, 39.10 and 30.30 percent, respectively in food and nutrition, physical activity, health responsibility, and overall health promoting behavior, with the exception of education which did not affect the health promoting behavior.